



**UNIVERSITÀ DELLA CALABRIA**  
**DIPARTIMENTO DI LINGUE E SCIENZE DELL'EDUCAZIONE**  
**LABORATORIO DI ALBANOLOGIA**  
**UNIVERSITETI I KALABRISË**  
*DEPARTAMENTI I GJUHËVET DHE I SHKENCAVET TË EDUKIMIT*  
*LABORATORI I ALBANOLOGJISË*



Opere di Francesco Antonio Santori

a cura di

Vincenzo Belmonte

# FRANCESCO ANTONIO SANTORI

## S A T I R A T

### 1. E vobëka e ligë

Thoj ajo: "Ndose gjëllinj,  
kam spërënxë se dita e mirë  
sod o nesër ka të më vinjë,  
e, më parë të des, një hirë  
kam të e shoh edhe këtu,  
të venë të tjerët posi ul

5

Lipinj bukë e thonë se s' kanë;  
një liverëz nëng më japin;  
trokollonj, e se nëng janë  
bën e xë, të mos të më hapin.  
Pjasinj timit e njeri  
nëng bufton për mua lipsi.

10

Pishkalaqëra kam t' i shoh  
ndë këto udha e prë ndë dier,  
tuke lipur me një vohë  
hejmëtare ndonjë lërier,  
një tul bukë e një'tër gjë  
çë të i lipset më e më.

15

Po të njohin si i thartë  
është të lipurit, e si  
kush të veshurën ka t' artë  
s' ndigon çë ndien ai  
çë për timt stafidhjoset  
e nga uri pjasën e loset.

20

Hanë e pinë, ngrohen e nguqen  
posi mareza je pjekur,  
fjën si lirat e ndërлуqen,  
ndën pojaca rrinë të qepur,  
mirë stolisen e buftonjin  
posa kanë e më mallkonjin

25  
30

fatim çë ng' i dha më shumë  
petka, rgjënd, ar e turre  
me bunënxje, si një lumë  
çë është i pjotë; po të ftesë  
bënjinë më të rënda e më  
mos t' i japin vobkut gjë.

35

Vafçin gjith si vete u  
prë ndë dier e më përzënë  
gjithë. Mos pafshin fare ku  
kriet e kurmin mund të vënë,  
pjaftshin urit e njeri  
mos i pafshit lipisi. 40

Ndë te qielli je ti, Zot,  
keq i drejtë se Theos,  
e gjëllin për mot e mot,  
tas e njeh se bretkosë  
u s' jam; moj jam e tërë  
si të tjerët me ligjë e bërë. 45

Gjegjëm andaj e gjithë ata  
çë s' kanë për mua gjagjë  
maj s' pafshin e ndër ta  
shtrëmbërisht u ruofshin më  
lig se qentë, kur çë hanë  
ndë një koritë e shumë s' kanë". 50

## 2. Kopilja mashkullore

Anëterezja, cila bëj  
bukureshën e kushqit  
mbaj për poçe e zgjidh e lëj  
një për një, muori hit  
për një ari! U mbjak e rrij  
me të sajën virgjëri. 5

Duk se thoj se kalloghrenë  
duoj të bënej ndë shtëpi.  
Ëndërrij shoqëra e me pen  
qaj të zberrën bukuri.  
Moj e zeshka, prë sa bën,  
më një shoqëth nëng e gjën. 10

## 3. Gjithon'ja gjuhëgjatë

Nikollina me sa kish  
burra e gra ndë gjithoni  
semre zëhej e se ngë ish  
thoj si ajo mbi dhe njeri:  
moj pëstana kur spovisi  
edhe pula më e cimbisi. 5

Patëtin ghust se me shëndet  
vate gjuha gjatullore  
cila mosnjeriu ndë jetë  
lënej nder o hje ambënore, 10

moj i shaj e i përshaj  
e nga mizat bëj një maj.

Thoj: "Të shtrëmbur ka kjo  
hundën e gojën, e mbënjanë  
dhja si gërthja vete ajo. 15  
Gjithë të shëmtuor më janë  
njerzit te kjo gjitoni  
e ngë sheh të drejtë njeri.

Si u lenë? Ç' vjen me thënë  
ki shërbes? Ngë vren me çerë 20  
një të bukur; si të bënë  
qenë me topër; e si skalljer  
duken të ashpër më se janë  
e poka kondra e vixe kanë.

Kush me ghualjar e me vocë, 25  
kush me koshin e më i brutë  
është se ursi e si një stoc  
druri duket. Si kukut  
faqen kanë të verdhë të tjerë  
e të shtipur e të gjerë. 30

Mjera u! Ndë mes të këtire  
kam gjëllinj, posi një lule  
prë ndë gjëmbe, e nikoqire  
jam ndë bajta e si kukule  
prë ndë ferra. Çë më vlen 35  
bukuria çë më shkëlqen?"

Tuke thënë ashtu me gjithë,  
gjithë i lodhi e m' i varesi.  
Si ndë çerë edhe ndë vith  
thojn posi vej shërbesi, 40  
e, si ajo së lëj njeri,  
gjithë e zëjin pa lipsi.

Nuk u mbjak se diq e re,  
e të madhe një ndonatë  
brutullore la mbi dhe, 45  
sepse pati gjuhën e gjatë.  
Ni ku zëhen gra me gra  
Nikollina pjesën e ka.

#### 4. Këpucëtari e qepëtari

Xhan Frangjisku bëj këpuc  
e i qepij ngushtullore  
aq sa tekun nxëj një vucë  
hij një bute madhullore.

E ngolisur si mund rrij  
sholla? E ditën e jetër bij. 5

Sod të taksij se t' i bëj:  
pas di javë ashtu të thoj;  
i mëritur maj të lëj,  
qellij dhunë ashtu e dërgoj 10  
një shërbeme ka një ditë  
të ish e bënur ndë njetër vit.

Anangasej më se bleta  
prë ndë lule Zepareli  
kur çë qepij e vërteta 15  
ishin bathë, jo koqe meli,  
pundët çë të bëj e pra  
shqepëshin më se petku ata.

Mund e ruonje me sa si  
ka paghoj te gjeri bisht,  
se një arnarjel të ri 20  
dij t' e shehij ndë një gjisht  
e kur pritij frëng frëng  
ndë një xhaket vidhij një mëngë.

Taksij se të vij ndë dit 25  
nesër, e pra së gjëndeje më  
ndë katund kuazi një vit.  
E mbi gjithë ndë i jipnje gjë  
prë paguome, ahierna andaj  
shehej mos t' e gjënje maj. 30

## 5. Punonjeri

Zepareli kish prë mjet  
një liksht pend qe:  
ndë të mbjella shkonej vet  
mbë vilaqe ai mbi dhe  
se di pendë ngë bëjin, moj 5  
nd' ato ara drapëroj.

S' kish të trëmbej se dërsij  
o se pankë prë ndë këmbë  
më e lart mund i vij. 10  
Hjorovola ndë pullëmb  
mëngu dukej, e i zoti  
thoj se kish ftesur moti.

Paparun! Ftesi ai  
çë ngë i bëri argomën thellë  
e për një i qelli di 15  
xhavlaqe ghrëll ghrëll,

dheun i shprishi me parmend  
e si çot e la kutjend.

## 6. Gruaja pitare

Haj si derk e pij si ka  
ndë një katund një kalloghre,  
të bëgatë cilën e la  
zonjë i shoqi e grua të re,  
ndo mbero së martohej 5  
e me njetër nëng shokohej.

Ajo mbeti pa u martuor,  
e çë bëri mos të shkoj  
gjellën e gjatë pa u helmuor?  
Dimbëdhjet bute mbjoj 10  
musht të zgjedhur, se nga muoj  
një për vetëhenë e duoj.

Bëj dhivoten e ndë qishë  
gjegjij meshën nga menat,  
ndë të veshurat ngë kish 15  
gjë të bardhë. Moj karitat  
së kish prë ndonjeri, e mirë  
derën e shpisë mbanej të mbëllirë.

Buk e djath e hjiromerë  
haj, e pij, e fjëj dhjet orë 20  
natën, e ditën di o tri herë  
vej ndë shtrat; e një kurore  
patërnostrash mbaj ndë duor,  
po me gjithë se rrij qëlluor.

Ndë katoq vate një ditë 25  
se të shih veronjëzat  
mos të rridhëjin, e ju shqit  
dreq nga zëmra malli i gjatë  
se të njihij posi dij 30  
te kallmoreza ndo pij.

Zgjodhi buten më të mirë  
e ndë kallmore u picikar.  
Moj, dëthir tuke dëthir,  
keq u deh e u stunar 35  
aq sa së diti të mbullij,  
se pse shtuora së mund të rrij.

Ra për truolli e vera i vej  
gjithë ndë faqe, e murga thoj  
butes më të mos lirëj,  
se sa piu sosi e shkoi 40

shëngën edhe, moj shurdhullore  
butja shtij pa thëtur jore.

Pra nga vera kuazi e mbitur,  
u qëndrua pa bënur gjë.  
Vej me dorë verën tue shtitur, 45  
si të thoj: "Jo më! jo më!".  
Butja u derdh e, kur rrangoi  
poshtë e mbesa, lucën çoi.

Sheh çë bënjën gratë që pinë,  
se më zi se burrat janë! 50  
Plasin, djegin, e shtëpinë  
e gremisjën, e ndo kanë  
petka shumë i bënjën pak  
mbjatu, o fare, si ajo pjak.

## 7. Trimi i llavur

Ndë se dijit se çë bëri  
Fulliberti, qeshjit gjithë:  
me gërshërë tirqit i tëri  
e u vu ngaluor ndë vith 5  
të një ghadhuri, cili e shtu  
dreq tek vendi tek u vu.

Kriengulaz vate ra  
e me nder atë buftoi  
çë nganjë mbuluor e ka,  
e si një majall qëndroi. 10  
Fishkëllejin gjith, e rrij  
barkalartas si një kunj.

Pas një copë u ngre e vate  
tue graxuor si kacamite,  
pak i dhëmbi ajo shkopate 15  
gazeshi çë pati, e prite  
se të nguqet. Sikur maj  
kishim thënë atij; andaj

hiri ndë një katoq e piu  
verë sa mudi e derdhi trut. 20  
Zu të lozij prana i ziu,  
moj s' i njih gurët e drut.  
Kushdo deshi ahierna e mudi  
e kushelt mirë ja shkundi.

Duoll atena e tue mallkuor, 25  
se ndigoi se buori shumë,  
si i llavur udhën muor  
se të vej të fjëj ndë lumë.

Te kështënjat kur arru  
rrukullisi si një dru. 30

Vej aposhtaz si një thes  
pjot, e bënej: pufti pu!  
Gjëmbat nëng i patëtin bes  
e je shquortin mbaru ashtu  
si lëvere që qe vjerrë 35  
ndë një murriz, për t' ish e shqerrë.

Ati e ëma je kërkuon  
prë një dit e prë një nat.  
Tek e treta prana e çuon  
gjithë të shqerrur e shangatë,  
gjims i dekur, ndë një përrua, 40  
pa një gjisht e pa një thua.

## 8. Kallonjeri

Ai Dhuminku vate hiri  
ndë një shtëpi të vidhij mbrola.  
Kur u pruor, i sfanëmiri  
tijën e gjeti e bërë si Llola:  
ndose i pari jep ndë mest, 5  
i merr gjith sa janë turrest.

Qau se i bëtin një karicë  
keq të rëndë, se i paruon  
eshtrat me një shat me pizë  
e kështu pra e dërguon,  
tuke thënur se kush vjedh 10  
pjesët e mira nëng i zgjedh.

Bjerrafati pat të dhuroj  
sa i pësoi, e të rrij qet!  
Moj të nxirij brin penxoi 15  
pas ca muoj e pas ca vjet:  
nëng i arruri dreq shurbesi,  
se dhisinji u shquor te mesi.

Vate i çoti me ca të tjerë  
ç' ishin më se ai vjedhtar 20  
të kallojë, e ata bujerë  
deshtin pjesën më të parë.  
Vuri ai diu që mbënjane,  
mori ata për nxërr e vranë.



9. Zarritasi

Ai demokrati çë kish  
gjuhën e gjatë sa një shpat  
e je zëjë me këdo t' ish,  
flitij semre, dit e nat  
murmurisëj, shaj, turpëroj  
kudo rrij e kudo shkoj.

5

Ish i njohur ndë katund  
më se një ndë nëmërat  
nga sa di rrëvoi ndë fund:  
ish i vet e bëj për shtat.  
Trëmbëçin njerëzit më atij  
se ndë deqa ngrah i vij.

10

U mboshtua një dit ndë aghor  
e u vu të batallisij  
e të bëj shënga me llor,  
se më dhezej e sërritij.  
Së ndëgojin se ç' thoj,  
po më gjind prë nën i arrvoj.

15

Kur u mbjodhtin aq sa pak  
kin qëndruor prë ndë katund,  
veçse ghroçit e ndonjë pjak,  
me fuqi të madhe u tund,  
ruojti rreth e zu të thoj  
sa kanjë mund e ndigoj:

20

[zgurdhulloi griken e sit,]

"Lumt ju! Nani s' kini  
lipse më nga ndonjeri.  
Mund lodroni, hani e pini,  
posi burr ç' i dejtur rri,  
çë ndë menat njera ndë mbrëma,  
si djall ngjeshur nga e jëma.

25

30

Zoti rregj e kamarat  
më se mir ju ndreqëtin:  
jo me një, me pes e shtat  
lidhëza ju lidhëtin,  
aq sa më njeri së ka  
ënd të ngrëhet ka ku ra.

35

Një duani vetëm nani  
kin të mbani ju ndë tru:  
të paguoni, mos ai  
të ju vërë me bith ndë hu,  
posi Turqit u zakuon  
se të bëjin kuji së paguon.

40

Dheun ju lan të ja shërbeni,

pemat prana i mbiellën ata. Se të shitëni e të bjëni lefterin lexhja ju dha. Vet një pjesë ju merr notari, kuartat një'tër, e rregjistrari	45
merr di dhjetme. Trëmbësinë më së kini të ju bënëjin tek asizat ndonjë tërbim, njer çë artikullin ngë gjënjin avukatrat ndë lexh, cila ndreqet si një sexh.	50
Ndohet lehi, një ju shkruonjin ndë ca livra, se të dinë, kur martohi, të kërkonjin pjesën e tire. E prë mullinë çë ju bënëjin? Duon paguor ka një koqez çë është e bjuor.	55 60
Ndohet kini ndonjë shërbes se të bëni me njeri çë rri llarghu, pa nderes mund i shkruoni e anangasi. Katër sollde sa lëshoni, vete karta tek të doni!	65
Është vërtet se cado herë udhën e bier e nëng rrëvon ku për lusni ju të verë, se ndonjë je hapën e ruon. Moj këtu stesën njeri? Kanë të bënjën lefteri.	70
Tue shërbier ndo ghadhjen ndonjë gjagjë, si të bugetë pjesën e kurtjes ki' t' lireni, e je vetma pjesë ju nget. Ndo ka të ju jap njeri, duon të e xënë me hapta si.	75
Ndohet kin të jipni ju s' duon të dinë e ng' i mborton fare fare. Presën ashtu të vëdisni e prana thonë, si gjëri të mirë çë qenë, po se pjesa atire i vjen	80
nga sa lëni e një ju duon je mbë petka; moj kërkonjin vetëm ërgjënd e kuj s' paguon ndë ca mot ja shumësonjin	85

di o tri herë e, mos ngë gjënjin,  
ndien sekuestrin e pra lexhën. 90

Ajo shet, pa të kërkonj  
judhikon e judhikime!  
Moj çë bënj se ju kujtonj  
ca shërbise çë lingime  
bën e ndieni keq të thella,  
sa për nxërr ju thahet gjella? 95

Ndo mos jetër, kripën vetë  
kish t' e jipëjin më të lirë,  
se, kur një gjëndeje i shkretë  
e pa fare gjë të mirë  
më mbi dhe, si një sardeje  
mund kriposej ndë tineje 100

e të mënojë ndonj'etër ditë  
pa u grisur. Të kërkonjin  
të vdekur, pas një vit,  
vën te varri: ahierna çonjin  
një paguome keq të re  
çë vërtet ngë u pa mbi dhe! 105

Ni së kanë ku marrën më:  
qishat e kumunet gjith  
tas i xheshëtin, ndo kin gjë,  
çë ndë xerk njera ndë vith.  
Këdo kish mir e qëruon  
e stomaqin nëng e mbjuon 110

e të uripst e djegur urit  
më buftohen e turp s' kanë  
të i lipnjinë molla gurit!  
Dogitin gjith po kudo nganë  
e Italljen si shigjetë  
bën të mbrazëtë e të shkretë!". 115 120

U përgjegj një pjak e i tha:  
"Ti kurraj së fole drej,  
moj tue thënë nani këta  
the vërtetën keq e keq!  
Moj ndë i gjegj nga ata njeri,  
nje të vëj ndë filaqi. 125

## 10. Spiuneshat

Popo popo! Xhuzepina  
hëngri lakra e nëng u xu;  
e vindarti Paskallina,  
njize bëndin vate shtu

e bumbllloi prë ndë katund çë ndë krie njera ndë fund.	5
Zun të flitjin e të thojin: "Kush e di çë lakra qenë?". Cado tjerët më e zgjerojin tuke ruor shtrëmbër shërben, njera pra çë diu ç' thanë e mbi derë murgën e nganë!	10
Karrubina, çë vandohej se sa bëhej nga shtëpi vet asaj nëng i mbulohej, tha se hëngri ca nguli e ca rrapa, disa pite me ca sarde sapurite.	15
Bëtëtin rroqe e nje Tereza u përgjegj: "Si njoh, këtu jini gjith me tru të leza! Dreq shërbesin e di u posi vate e posi erdhi e llanxhelen kush ja derdhi!	20
Vej e zeshka se të gjëj ndonjë rrësheje e parpalidhe e njeriu po dëm së bëj. Moj ca njerëz çë me cimbidhe venë tue gjënë qimen ndë ve së manguon kurraj mbi dhe!".	25 30
"E çë i bëtëtin?" Margharita piejti. E Rezja: "Kush e di? Thanë se Kaku Mallavita ngrah ju hjodh me mall të zi. Burr i lig! Çë duoj nga ajo?". Njo nani çë pien kjo:	35
"Mua më thuj çë duoj e deshi!" "Ec e piej për vetëhenë!". Margharita ahierna qeshi e i thoj: "Kush të ndëlen? The se dinje e së di gjë, rremtare sa jo më!".	40
Gjith sa je lëshuon një gaz e Terezja u humb e u nguq, moj, nga turpja kur u mbraz, duoj të hap një'tër sënduq e të thoj diu ca shërbise të pësuora nd' ato vise,	45

sa një pjakë u bë përpara  
e po thoj: "Çë janë këto  
fjalë të liga me të shara  
çë m' i jipëni? Ndose ajo  
juve thoj, sa thoni ju,  
ju pëlqej nani kështu?" 50

Mbëllini grikën! Çë të e bëni  
ndose hëngtin o gjë jetër  
bëtëtin njerëzit; sa më xëni,  
më pa nder buftohi, e një'tër  
juve thotë ndë krah edhe  
se ju bëtë këtu e këtje". 55  
60

"Fjat me ligj", përgjegji Roza,  
pjak je mirë, çë arrvoj ah'jena  
e ngarkuor me ca skorca.  
Gjith u ndurpëtin e atena  
vanë nganjë te saja shpi,  
ca me paq, ca me nodhi. 65

## 11. Pijëtari

Aq ka vera çë dëthiti  
Xhikarjeli u bë si derk:  
katër herë truollin lëpiti  
e u ngji njera ndë xerk.  
Pra, për një të bënej di,  
vate piu te kroi ati. 5

Kur me uj verën përziejti,  
nje stomaqi iu tërbua:  
sa se i tundej murgu ndiejti,  
zu të villij si një krua.  
E sa gjind shkojin atej  
gjith e ruojin se po vej 10

tuke ratur e së dij  
çë të bëj e çë të thoj.  
Ndë një suport u ngul të rrij  
tuke mbarë dorën ndë gojë.  
Mbë serpos atje mënoi  
aq sa gjumi më e qëlloi. 15

Kur u zgjua, kushejt i ngau,  
moj ca sollde nëng i gjeti.  
Zu të nëmij si Kallau,  
e çë bëri ahierna i shkreti?  
U shtëllua prë ndë katund  
se t' i lipij njerzvet kund. 20

Gjithë e qeshëtin e përqeshëtin,  
dhja si derku meritoj. 25

"Çotëra qenë çë nëng të xheshëtin!"  
nga njeri çë e piqij thoj.  
Moj përligu, si u adet,  
diq i dejtur e i shkret. 30

Ati e jëma e kishin lënur  
mir të ndrequr e të bëgatë,  
moj ai kështu tue bënur  
shumë te gjella nëng u ngjat.  
Trim spovisi e posa kish  
gjith për ver të shitur ish. 35

## 12. Nxërrëtari

Pandaleshi mbi gjërshi  
gjeti Ëngjellën çë haj.  
Zu të pritij me diri:  
ajo murga thirr e qaj.  
Mbë serpos u shtu e shtëlloi.  
E gjërshia? E prerë qëndroi. 5

E galufi Pandalesh  
ruonej dëmin e po rrij  
i qanduor atje si presh.  
Parë të motërën çë vij,  
prap një tupi vate u sheh,  
si njeriu çë turpën njeh. 10

Kur gjërshin gjeti të prerë,  
zuri e motra të dërgoj  
nëmë si breshër: "Këtë verë  
mos e shkoftit!" - dirëme thoj -  
"E je preçin posi preu  
këtë gjërshi e je lireu! 15

Kish tri tumën pema e ni  
nëng vlen për mosnjeri!  
Sod e parë çë bënj ati  
kur të vinj e kur të rri?  
Ku kam luginj grikën më,  
kur së kam ndonj'etër gjë? 20

Njota pemët sikur qanjin  
gjithë të veshkur e njëmend  
qe je prerë. A, për Shën Janjin,  
se të qendronja u kutjend  
doj të e kesha gjetur kur  
rrij të e prit ai ghadhur! 25 30

Kushdo qe, qoftit i vrarë  
e je qellçin copa-copa  
ndë një duok, si ca vuçar  
bënjin kur gramisën lopa,  
o si mishtë kau i pjak 35  
qent e hëngërçin ndë një lak!".

Pandaleshit ran ndë tru  
ato nëmë të zjarrullore  
e, rrëmbier atje një hu,  
duoll me çerë të farmakore. 40  
Ngrah ju hjodh e njom të njom  
aq e bëri sa ngë e thom.

Xurë të bëmjen djejëmit,  
nje i ngrëjtin një stori  
të ja këndojin nat e dit 45  
e po thojin: "Pa gjërshi  
ni si bën më Pandaleshi,  
tas çë e preu e pemshi e xheshi?

E të motrën ngarkoi  
me shkopate ashtu të rënda 50  
sa çë ahierna nëng façoi  
më nga dera, e thomse mbrënda  
është e pjasur. Ndo të desë,  
Pantaleshi ka një pjesë

keq të mirë ndë filaqi, 55  
posi burrë çë motrën vrau  
prë një pjake zezë gjërshi  
e prë nëmët mek e ngau".  
Kënkëza qëndroi e xënë  
e të e thonë kurraj së lënë. 60

### 13. Vjedhëtarja e shtëpisë

Fillomena, cila fjëj  
bashkë me t' ëmtën, i vodhi  
miet e vate se të gjëj  
një gjitone, cila i mbjodhi  
mbë tumact. Barkun mbjuon 5  
e një ditë haremez shkuon.

Mori e jëmta, kur e xu,  
me një frushërë kurmin i shkoi  
e nga shpija përjashta e shtu.  
Fare e liga nëng mbësoi: 10  
pati semre duort e gjata  
e të gjera si lopata.

Gjithë e njih'jin se si rrjet  
mblidhij pishq të vegjil e medh  
e mbaj dheun si një det 15  
ku kanjë ka ligjë të zgjedh  
pjesën e tij. Andaj rrëmbej  
më se mundij, kudo vej.

Mbero maj pati të mirë  
gjë ndë shpi, e je zbramarme, 20  
sembre liksht e je sfanmirë,  
si ndë të keq e dhistinarme,  
tuke vjedhur e kalluor  
pak u vesh e shumë u shquor.

Sa më e njih'jin se po shkoj 25  
vet ajo ka ndonjë vend,  
gjithnjëri njijne kërkoj  
të mbllihej ndë një mend.  
Ruoj ndë kish gjagjë përjashta,  
se ajo mirrij edhe kashta. 30

Sa fëmija kish katundi  
gjith i ngau e i shënoi,  
pak o shumë. Mbero ngë i tundi  
keq mbë nxërr o i hejmoi  
aq të e qellëjën ndë kurtë:  
prë këtë u qell e urtë. 35

Vetë e ngrohtën cado herë  
me të rrahura të tharta.  
Qenë për ta si shiu ndë verë  
çë u duthitën. Ndë vende larta 40  
nëng rrëvoj të mirrij gjë,  
se njeriu çë ka së fjë.

Diq e mjera ndë një katoq,  
ngrën nga morrat e nga të tjera  
lipse rënda, e nëng u poq, 45  
moj u dogj si frungullera  
gjithnjëherje, e si gjëlliti  
lig, ashtu gjëllën mbulliti.

#### 14. Nëmëtarja

Marjanela kish një dosë,  
çë së e lëj ndë rugh të vej  
prë ndë katund. Një her u stros  
mbi një djalë, të më i rrembej  
copën buk çë kish ndë duor 5  
e të di murgut ja shquor.



Dosën e vran, e ndë shtëpi  
më të murgës nëng ju pruor:  
zu të qanej me hjidhi;  
tuke nëmur e mallkuor, 10  
duoll te dera e prë tri dit  
gjak thërriti e mënit:

"O çë pafshin aq pojata  
posa qime dosa kish,  
e ndë zemër aq thikata 15  
prë sa rrotull dosa ish.  
Bëjme hirën, Zoti Krisht,  
bëj të i shoh me çerë prëmist.

Si pa shoke bëtëtin mua,  
qofshin gjith pa shoke ata. 20  
U gremistit ndë një përrua  
kush si kalloghre më la.  
Kriet i preçin e, ndë ka bil,  
gjith ja shtiptët një dërstil".

#### 15. Dhivotja e rreme

Katarina, cila thoj  
patërnostrin me dhjet  
fjalë të shtrëmbëta, buftoi  
të ish dhivote ndë këtë jetë  
me ca bëna paghanishte 5  
keq më shumë se krështërishte.

Nisi e vate e keq njëhere  
suolli spartën ndë shtëpi  
po të bëj një frungullere  
si ngë e bënej mosnjeri. 10  
Mbë vurtet e çeli e vej  
rreth asaj këtej e atej,

tuke thënur cado fjalë  
çë i ndigonej vetëm ajo  
e shtrëngohej si një ngjalë 15  
jasht nga ujit, e maj ato  
desh të mbësoj njeriu e bëj  
gjithnjeri të mund i xëj.

Tuke vat këtej e atena  
afër zjarrit e tue bënë 20  
ca shëngime hapej shena  
e me gjin mblidhej prë nënë.  
Ish je pjote gjitonia  
e ajo thoj "Gëzot Maria!"

e thërritij me një zanje si kumborë rgjëndullore. Ndoçë e gjegjënje, mëngu hanje prë ajo ninë triëmbëlore. Pjashhin gazeshi tue ruor njerëzit, e ajo me duor	25     30
mblidhij urth e vëj më sparta, po të bëj zjarrin më të madh, vambë sa të vejnin aq të larta po sa dit dukej nd' aradh. Djejmë zun të e kaptojin e thërritjin e këndojin.	    35
Ajo kish ghust e hare, sikur bënej një shurbes keq të mirë e pjetë me hje, more thomse kish për besë se për të, kur të vdisij, Zoti Krisht mboshtej të e nisij.	   40
Bjerrafatës një shkëndil tek zilona ju ngallos e një vërë i bëri ndë il. Kur u adunar u stros ndë ca balta se të shuhej e u ngjia mbjatu si duhej.	   45
Strosi e jëma me një shkop se të i njomij brinjëzit; tue thërritur si një lop, bin e qeshjin njerëzit. Thirr e jëma e bila atje, bën të mirë një mirr e le.	   50

## 16. Zbesullori mallkonjëtar

Paskalluqi, çë kish vrarë një derkth sa një ghadhur, hëngri mirë ndë Kalivar e ndë Kreshëmet. Pra kur erdhëtin Pashqët agjëroj, ruonej njerëzit e shërtoj.	   5
Ki vandohej tuke thënë se nëng njihej Zotin Krisht e te qisha maj kish qënë. Moj, një ditë çë i hanej mishtë, pas të asaj graxoi si kal, shkau e çajti atje një shal.	  10

O, sa Paskalluqëra janë  
çë ndë qishë jo vet ngë venë  
e ndë prëmtë pinë e hanë  
mish e sa përpara i vjen,  
moj së dinë të thon një fjalë  
pa një mallkuome sa një malë.

15

E përshanjin Perëndinë  
e turpëronjin shënjtërat,  
skandalepsnjnin njerëzin  
se me gjith të shtrëmburat  
gojën e kanë të pjotë të pjotë  
kundër dheut e tënit Zot.

20

E shërbenjin të buftonjin  
se ng' i kanë për fare besë,  
moj pëstaj kur i mallkonjin  
mir zbëlonjin jetrën pjes.  
Thonë se jan një faregjë  
e i mallkonjin më e më.

25

30

Kush u llav po të mallkoj  
një shurbes çë nëng e dij,  
e prë fare e ndikuroj  
ndose ish, tundej o rrij?  
Janë të thëna gjith këto  
cilat grisen prë ndën to.

35

Sa më thonë se besë nëng kanë  
më buftonjin se kan besë  
e të përtrëmbur ashtu jan  
prë të bënurat fëtesë,  
cilat i thërresin fort  
e i tramaksënjën si mort.

40

E ata bënëjn si djali  
cili vete tue kënduor  
ndë errësir te dushku o mali  
e më thirrën tuke pushtëruor  
thirrmët e tjera çë fjandaksën  
mendja e mbrënda je tramaksën.

45

Sa mir ish ndë gjithë këta  
çë mallkonjin të qëndrojin  
(jo pa krah e këmbë, se pra  
gjith limozënen kërkujin)  
vet pa gjuh e të vuvosur,  
se ngë mallkojin të thimosur.

50

17. Mjekëri

Nd' ultare si një nuse  
të ulën e ndreqën Zepareli,  
shtron mbësallën e ti kërruse  
sa një koqes trokomeli,  
pra me gjishtërat të nget 5  
e të nditet se të vret.

Shashën merr, faqen të shkon  
me ca bardhullore shkom,  
cila më se adur dërgon  
një djallosurë vërromë, 10  
hundën të rrëmben me dorë  
çë në gushtë e ka si borë.

Me një hekur pra të rrjep  
dhja si derk ndë magje i vrarë.  
Sitë shtrëngohen, lot't si qepë 15  
faqes poshtë ven tuke rarë.  
Ai bën se nëng ndigon,  
qimet pret, faqet punon.

Sa mbaron të thotë: "Prodhof!"  
pjot me gaz e me hare. 20  
Thua mbë tij: "E prerë të qoftë  
dora çë ijziti bën e pe!"  
Pra i përgjegje edhe pa hir  
se të verë shëndoshmë e mirë.

18. Rremëtari

Rrafan'jeli vreshtën e tij  
ruoj e tek e tjerët haj;  
ndo të flitij, thoj se s' dij  
petkat e njerin, e laj 5  
duort, e bënej si Pillati,  
moj të mir udhën ngë e mati!

Gjith ata çë qenë të ngarë  
u ndiguon e bën kuvend  
e një dit çë ng' u vindar  
gjithë mbë qetës e pa stjendar 10  
van e i voltin vreshtëzën  
e, si bëri, atij qe bënë.

Kur te vreshta i murgu vate  
e m' e gjeti tas të vjelë,  
zuri faqen me shplakate 15  
ture thënur: "Ndë të mbjelë  
ka të ruhet mirë njeriu,  
se çë mbuolli ata i biu!"

Para e prasma ndë vërteta  
qe kjo çë i duoll nga gola. 20  
Semre bënej si shigjeta  
e si zorrat prë ndë kola:  
më të rreme mbillarsij,  
se pa nxërra nëng shkalllosij.

Së dij të thoj mëngu një fjalë 25  
pa të thonej një të rreme:  
ka gjërpëra bëj një mal  
e të shitura e të bjeme  
po vandoj e vëj ndë thes  
ndonjë galuf çë i kish besë. 30

Pra çë e njohtin, mosnjeri  
e mirr vesh o i vënej re,  
tas çë dijin se ndë tri  
fjalë tri rreme vëj ndë hje,  
e nga gola e tij vërteta 35  
dil si arëza nga bleta.

#### 19. Shërbenjëitari

Nakaruqi kish një pjënx  
çë e ngushtoj e bëj të gjerë,  
si mirr bukën ndë vëllënxë  
o shërbej prë të o prë tjerë.  
Kish di shatra, një të lezë, 5  
një të rëndë, e kaq një brez.

Kur shërbej për të shtrëngo  
pjënxin fort me brez të gjerë  
e me shat të rëndë rrëmoj;  
bukë e qepë ndë dimër e verë 10  
haj, ne semre mund i kish,  
e kurraj prëvonej mish.

Vej pa brez e pa u shtrënguor  
kur shërbej prë të tjerë  
e me shatarjel ndë duor; 15  
të ish ndë dimër o të ish ndë verë,  
katër herë lipij të haj  
hJOROMER, bukë e mëraj.

Murmurisij e rëkoj  
mos ng' i shkojin verën edhe, 20  
keq ashtu shokët mbësoj  
se të bëjin. Me këdo qe,  
semre u zu, se i paguor  
ish përpara, e u kish harruor.

Pra çë haj e pij më mirë,  
mbë hare vëhej si zot  
e shërbej ashtu me hir  
sa të bëj ndë motëmot  
më se njetër bëj një ditë:  
çë ndë menate mbrëmën prit. 25 30

Nd' ata ende si një hu  
ndreqej shtuora e zëj të flitij,  
i kumbisur ndë mërur  
të së shatit, e thërritij  
e rrëfiej dica storia  
po të i gjegijj shokëria. 35

Semre i shitur si kusi  
të penguome nga saturi,  
qellij dhunë miq e gjëri.  
Moj ndë mot çë kuorej gruri  
bëj shërbise çë së mund thuhën,  
se nga nxërëra njerëzit kruhen. 40

Katër bila qell me të  
e të shoqen çë ish arpi,  
cila ng' është kutjend me një  
gojë të pjotë e semre rri  
je zbramarme e më dëthin  
sa jo drunje një kaminë. 45

Ture kuortur dorën hapij  
e kallinjët më të rënda  
lëj të bijin. Shoqja e mbrapij  
e i mblidhij keq me ënda.  
E të bilat nëng e lëjin  
hJOROVOLIN tek e gjëjin. 50

Më se vrukulit, nga shkojin,  
mblidhjin gjith e kallamen  
aq të bukur e qërojin  
sa pra punonjeri dhenë  
gjëj të vetëm; mëngu kashta  
mblidhjin prana horat prëjashta. 55 60

Ndë katund ku ish i lerë  
njihëjin mirë kta shërbise  
e ngë i pa të ditën herë.  
Moj nd' ata të huoja vise  
Nakaruqi ndihej keq  
e ng' shërbej, si duhej, dreq. 65

Vet një ditë mbero për vend  
bëj, se jetërën nëng e duojin,  
sepse gjith i lëj skutjend

e ndë si, njohur, e ruojin. 70  
Njera pra çë diq ndë hi,  
se ng' e deshi më njeri.

20. Mjeshtri drujtar

Natën e ditën tuptisij  
mjeshtër Anemi ndë një katoq  
errëtullor, ku mund vëdisij  
edhe trimi më i doq.  
Moj ai atje tue mbetur 5  
pak e pak u kish adetur.

Pritij, ndaj e shkatërroj,  
pra ngolisij e përziej  
sa dërrasa mund të çoj,  
ndose krimbi e miu gërriej. 10  
Tetë o dhjetë shërbeme nisij,  
pra ndë tjera motin grisij.

Bëj sënduqe, triesa e dera  
e dritare e vëngarjele,  
katarrata me grurera 15  
e stamare e gamjele  
e vandohej se të bëj  
akuillën çë ndë ajër fjëj.

Moj dritarja pas di muoj  
bin e shihnje të ilëzuor 20  
qiellin, e je hapur së duoj,  
se je hapte kish qëndruor  
nga gjith vendet prë vetëhenë  
e të nxirnej atë penë.

Te sënduqet ndë mërkat 25  
vejnin brumbulit e mit  
tuke bënur rrumuratë;  
maçja s' kish ku të vëj sitë,  
se nga vendet gjith të ndajtur  
lëjin të ikjin pa i mbajtur. 30

Thanë se ndë të tjera bëna  
një mbaroi çë gjith i shkon,  
posi natën pjote hëna  
ilet vrën e i mbulon:  
zoti Ndre deshi të bërë 35  
tries e gjerë për katër llërë.

Kish një bir e të e martoj  
afër ish, e duoj andaj  
tries e gjerë, ku të mbitojë

gjind së madhe, çë kurraj  
qënur ish ndë atë pullas  
ka gjërit ndo horëtas. 40

Mastranemi i tha: "Më nget  
të të shërbej si meriton,  
ndë mjeshtëri u i vetë 45  
mund të bënj sa ti kërkon:  
ndë tri ditë t' e siell të bërë,  
të limothër e të tërë".

Shkuon tri muoj e zoti Ndre  
nëng e pati triesën. 50  
Mbë një shkazun nj'etër tre  
gjëj Anemi pa e lënë  
të mëritur. Të paguhej  
diti mirë më se ngë duhej.

Mbë serpos i nditij keq 55  
turp e triesën ja e bëri  
të ngolisur gjithë prë dreq,  
se me gozhda nëng ja tëri.  
Gjithë harem ja qelli, e Ndreu  
se të haj ja parashteu. 60

Haj Anemi e tuke pirë  
verë di vjeçe mbëllij një si,  
vet mbë të tue thënë: "I mirë  
keq shërbesi e gaz i ri  
ka të më jetë kur hanë këtu 65  
dasmëtarët, e thom ul".

Kruojti kriet, u ngre e vate  
se të bëj ndonj'etër mbrolë.  
Pas një javë, një llogë e gjate  
rrij ndë tries me hapte golë 70  
se të haj e triesa ish  
e ngarkuor vidhënxje: kish

gjith të mirat mbal. E shtitur  
thomse nga njera anë, u nis  
pa të mund e kishin ditur: 75  
gjith u zgjidh e u gremis  
mbi vetëhen e u përziejtin  
sejat posa in e u liejtin

dasmëtarët, e më shpëlqeu  
se të nuses te podhea 80  
një tajur me lëng kërceu  
e i bëri sa folea  
të një korbi kondër e gjerë  
e i gremisi cohën e bjerë



katërzet dukat. Një lip  
qe ndë shpi për dëmin pasur:  
gjithnjëri me hund si pip,  
mir shërbesin tuke masur,  
nisi e vate se të haj  
ndë shtëpi buk e mëraj. 85 90

Zoti Ndre bëri "Popo!"  
prë shërbesin çë pësoi.  
Mastranemi i thoj: "Çë do?  
Kush ftesi? Kush ngarkoi  
triesën me vidhënxje shumë  
e me verë çë bëj një lumë". 95

## 21. Hekurtari

Bumblisoj për nat e dit,  
prë ndë gjith gjitoni,  
çë nga një te jetri vit  
ndër të tjera e vet një shpi:  
ish ajo ku shtipij hekur  
mastër Rrafi, çerë i pjekur. 5

Dhjetë dhishipuj kish me të  
e sa jip një kopane  
nj'etër dhjetë bijin nd' atë:  
gjith fishkëllejin me hare  
e të bëjin një armoni  
çë kush gjegij vetëm e di! 10

Ai Vullkani, çë ndigoi  
se shurbesi nëng pëlqej  
njerëzvet, vate zgavoi  
një putigh ku të shurbej  
nd' ato llarghu e thella male  
e ndë gjera e shkreta zale. 15

Prë dhishipuj me xhudhix  
zgjedhi burra me një si  
e të shurdhër, se këtë fix  
s' mund e bënej mosnjëri  
çë të tërë kurmin e kish,  
ç' i tërë në skiset ish. 20

Mastër Rrafit (cili maj  
xuri ndo Vullkani qe  
nxjerr nga qielli prësandaj  
se rrëmur bënej atje)  
pak i dhëmbij se gjëmoj  
e katundin gjith shurdhoj. 25 30

Se të thomi pra si vete  
dreq shërbesi, nder i nget  
se të bënej me duor të shpete  
çë do lipset te kjo jetë  
hekurisht. Duonje një thik,  
një pijuor o një llimik,

35

gjithë të i bëj. Po kish një vix  
se nga hekuri tri pjesë  
me të hollin artifex  
bën e shkoqshin, tures  
duoj pa kund, të pinej verë  
me një gilic si lumi i gjerë.

40

Sod i thonje se një shat  
tij të lipsej. Nje të thoj  
se të e bëj njera menat,  
pra një muoj allmeno shkoj.  
Mbero sembre ai shërbej;  
e të shërbierit ku i vej?

45

Nëng e dij çë i thoj njeri,  
ish si ursi çë dëthinë  
uje sipras e ndë gremit  
thomse prana bëj llavin.  
Semre i xheshur, liverisur  
vej e i shqerrur e i grisur.

50

Ndë ja thoj njeri hejmohej,  
me këdo të ish ngreshtej e zëhej;  
hjidhej e pëstaj fitohej  
e si vajtë i njomith bëhej;  
mblidh turp e kopane  
e gjëllij ashtu mbi dhe.

55

60

## 22. Puthighari

Me tri llira zu të bjej  
Kokotati e të shitij ver.  
Semre gjimsit ghadhënjej  
e i hejmuor dukej ndë çerë.  
Thoj se së kish gjë katandi  
e je bëj për mikëri

5

të dicave çë lutojin  
se të kin një qelq i mirë  
e sa duoj nëng e paguojin  
e ja sillij për pjaxhir,  
moj një mik jetrin thërriti  
e më shumë i prasmi piti.

10

Prë të parëzën me vucë shiti shehuraz, pëstaj mbrazi bute e, ndo një puc kish, ng' i sosij. Si mëraj hajin semre ata pitarë, më i paguojin ar e bar.	15
Zu ndë krah të çotravet të zgjeroj buthikëzën. Dica vejin me shëndet, ai, semre tuke i ngrënë, bjenej ver të mirë, të zezë, e me uj e bëj të lezë.	20
Gjith me uj i pakëzoi ndë ishin turkëra të lerë, e mos jetër i vobëktoi mos ngë i bënej të kërshterë, moj ata si milingona më rrëjidhëjin ndë raciona.	25 30
Kur i pa se kin të gjata veshët, muori më fuqi, duort i hapi si lopata e kopre e bajt e hi mblidh e atij sa vej ndë duor nje mbë rgjënd gjëndej ndërruor.	35
Zu të mahej e golotën duoj më të ëmbël e të pjot, e je shoqja, çë dhivotën bëj, të qajin me më lot thartullore gjinden shtij e nga qisha vej e vij.	40
Di masore mbaj i shpejti, një të drejtë e rremtare të jetërë, e shiti e bjejt semre ashtu. Kur fare fare thoj ai se ghadhnjej, për di her shitij sa bjej.	45
Kur çë bjej gjagjë njeri e s' ghuallarëshin ndë prec, mirrij be mbi bil e si e të rremen thoj për vec. Gjith e njohtin se kalloj, mosnjeri të flit ghuxoj.	50
Kur të majmit ju ngallos ndë gëlic, i mjeri vet u fukar, posi një dos	55

çë haj eshtëra, cila u gjet  
e spovisur e je fritur,  
me gërlacin të mbullitur. 60

Patën ghust ahierna gjith  
e, të shtrëmbur posi jan,  
zun të i fjitjin prapa vith  
njerëzit e një mijë i than.  
"Tuke vjedhur keq u ma"  
thojn "murgu e nani ra!". 65

### 23. Mushkëtarët

Kur i mir e lipisjar,  
pjonu hir e karitat,  
Krishti vate mbi Kallvar  
se të bënej një dhjatë,  
ture dekur, me njerinë,  
po të i jipij lefterinë, 5

ndrishe njerëz më e shokuon  
ka rromant e ka judhetë,  
moj ndë kriqe kur e shtruon  
inë atje sa janë ndë jetë  
gjithë nacionashi po gjind,  
mbë mijar, jo se mbë qind. 10

Thanë mbero se atje ngë qenë  
mushkëtar e qerrëtar  
bashkë me tëjerë, të jipjinë penë  
kur mbi kriqe e patëtin vrar.  
Moj si vate çë këta  
pjesë ngë patëtin me ata? 15

Populi, çë cado herë  
është i urt e është profet,  
na përhapi një mister  
ligjërisht e me vërtet.  
Andaj vete tuke thënur  
se këta njerëz mbi dhe të lënur 20

qenë të vënë jetën mbë kriqe  
ka njëmend, e ndë shtridhore  
të i shtrëngojin si rrëshiqe  
ku qe vajë, e ashtu hejmore  
të gjëllinjë sa rron burria  
prë ndë lipe e ndë hjidhia. 25  
30

Kush e shkruojti këtë stori  
e përvoi për vetëhenë,

se tue vatur prë fani  
ktu këtje, tuke ecur dhenë,  
ndodhi semre mushkëtar,  
ghajdhuras e qerrëtar. 35

Sa gjëlliti, maj u zu  
ai njeri me këdo qe,  
mushkëtarët e bënë pa tru  
e u ngroh këtu këtje 40  
o për të shtrëjtin prec çë deshtin  
o se e vodhtin e je xheshëtin.

Mosnjë herë pa një shënim  
shkoi, sa herë vate me ta.  
Njihen gjith e kan ndigim 45  
posi dirqit; e dica  
njeri me jetrin nëng padhiten  
ndo të zëhen o të vriten.

Kur të ngrënit i kalluon  
e mbi gjith ndo pati verë 50  
ja dëthitin e i mbjuon  
pra me ujë rrogjenë. Më herë  
eci murgu e agjëroi  
e qerrasi pjënxin mbjoi.

Me gjith duoq një herë i muortin 55  
ca djath e verë e mish  
bërë ndë furr. Ndë nj'etër i shquorëtin  
një panarez tek u kish  
me ca verë një gjel i pjotë  
e je lanë esull si çotë. 60

Ndo të i flitij, një fillar  
parandrequr me të rreme  
kin ndë gol ata vjedhëtar  
e me faqen po të treme 65  
thojn se vjedhëtar ai  
ish, çë duoj nani!

Nj'etër herë një qerrëtar  
i kish dhënë kaparr një copë;  
prana vate një bujar  
çë do të ecij mbë ghallop 70  
e qerrasi më e lëshoi  
e nga copa as ndikuroi.

Dimbëdhjetë sollde një herë  
taksi njëj se të i qellë  
një sunduqith gjatë e i gjerë 75  
sa një pëllëmb e pak i thellë  
ndë një vend i afërt e ai  
më i rrëmben njëzetedi.

E ndë gjithë duoj të rrëfiej  
sa pësoi me këto gjind 80  
kush çë shkruon, sa karte ngjiej!  
Duhçin qind e mijë mbë qind!  
Moj mbero sosën sa tha  
të xënë gjithë kush janë këta.

#### 24. Vjedhëtarja pulashi

Anëmaria shërbej të rritij  
pula e gjela e një mixore  
ka gji-tonet motin pritij  
se të bënëshin madhullore.  
Ja kalloj e me ca tjera 5  
bëj tumac e haj, e mjera!

Anëmaria sa her çë gjëj  
se i mangoj një pulë o një gjel,  
dil te shkalla e thirr e bëj  
si një madhith këmborjel 10  
e dërgoj të zezën nëmë  
çë njeriu ngë i bënij dëm.

Moj ca bëna keq të rënda  
Perëndia nëng i do.  
Ra sëmur mixorja e mbrënda 15  
zuri krimba e mëngu ato  
van t' e gjëjin mek u mbashk  
e tue ngrënë u mbjuon si mashk.

Diq e kajbët e njeri,  
kur spovisi, nëng i pati 20  
një thërrimez lipisi.  
Kur e ngrëjtin qejbej shtrati  
si një gropë, e prifti edhe  
llarghu asaj mbahej tutje.

Di çë e qellëjin kin të mbëllirë 25  
hundat me një skamandil;  
mosnjeri më e qaj, o mir  
thoj asaj, o motër o bilë,  
moj sa e shihëjin nje kujtonëçin:  
"Hëngri pula, e liga!" thonëçin. 30

E mallkuome ashtu nga gjithë  
shkoi e vate ajo ka dheu,  
cila dogji e shpoi si hith  
e një ndonat të lig lëreu!  
Gjithashtu kan desën ato 35  
çë han pula posi ajo.

25. Vashëza çotëz e gjiton'ja e shpejtë

- Gjith e bukur, baxhanele,  
ish je bila e Julljes.  
Vej te kroi me tri ranxhele  
e me duor mbahej ndë mes.  
Tundej, shkundej, sikur të ish  
pjot me pjeshta e një ngë kish. 5
- Qeshij e buftoj ca dhëmbë  
dhja si breshër bardhulllore  
e të vogëlaz ato këmbë,  
dillikatez atë dorë. 10  
Posa trima kish katundi  
gjith ajo mbë mall i tundi!
- Pas i vejën posi vete  
rreth linarit pallarea.  
Ajo shpejtë si shigjete  
ngrëhej ndë ajër, lehtë si rea. 15  
E me shoket po vandohej  
se ngë duoj, në mos martohej.
- Ndë aq të nisura kushqi  
së dij të mirrij o të lëj: 20  
lip andaj nga ato vuli  
si shurbesin kish të e bëj.  
Dhunë e qellëtin e ajo  
së ndigoi çë thanë ato.
- Një gjitone ndër të tjera 25  
e vindarti se ndë tru  
pak o fare kish e mjera  
kripë e të porsinej zu  
të i kallojë të jëmës gjë  
se ja mbaj e rritij më. 30
- Paparelja i pati besë:  
pruor e vate ndë shtëpi,  
muori atje një konjënë fes  
e je mbjoi me lesh e li. 35  
Nisi prana leth e qet  
të ja qell gjitones vet.
- Thoj asaj: "Njinje, njinje  
bë t' më tierën se kam bënj  
di o tri linja; njota se,  
di ç' kam, u bënë si rrënjë,  
mëma fare së më kujton: 40  
pjafça e ajo ngë e ndikuron".

E gjiton'ja thoj asaj: "Bila ime, ti nani tas u rrite e ndëse vaj ndë linar të vësh ngë di, gjënde prana ndë errësirë, pishkalaqe e pa të mirë.	45
Bëj nani çë mundën e ke lefterin të bësh gjagjë, se, kur e martuome je, më të rritur tek e lë ti e gjën e trashigon, moj ndo së vjove mëngu çon!".	50
Ditën e jetër qet e lezë qelli asaj e urta vash grur' e mel e prë një kezë çë të i bënej ca mundash; vaj, lathure, fiq edhe, të ja shitij më tutje.	55 60
Moj gjiton'ja me xhudix mirrij, mblidhij e i rritij prë vetëhenë. Ki artifix dreq vërteta atire i gjitij çë vënë ujë ndë shosh e mbanjin se me të finjën kan lanjin.	65
Pas një jav çë u kish martuor, dreq si gjëndej nuse e re, duoll e vate tue kërkuor prë gjitonen e cila nge së kish t' e gjegjij, e sa shihij se ajo vej, shehej o ikij.	70
Mbë serpos një ditë ju poq ndë një rugh je ngushtullore; zu të i fjitij, me zë të doq, llastimisej je dirore: "Poka ti, si shoh, më zi je se tjerët ndë amahji!	75
Do të më i japç o thomse jo gjith shërbiset çë të dhe të më i mbanje?". E verdhë ajo dhja si hitë mbë çerë, pa tre ju përgjegj: "O bila ime, s' di çë thua!". "Për gjellën time,	80
si ng' e di? E kërpt e lit çë të solla ku më i vure? Mos e hëngërtin thomse mit?	85



Grurët e melt e ato lathure  
çë të dhe? Di tumën fiq  
ku i gremise? Ndë furriq?". 90

"Motra ime, ndë vurteta  
këto fjalë më thonje ti,  
dreq këtu, si jam e u gjeta,  
bën e viellëshnja nani!  
Mike qem e mike jemi, 95  
moj nderes së pat'tim o kemi".

"E thua ti me faqe guri  
se nderes ngë pamë! E kur  
djalli tij ndë zëmër vuri  
të më porsinje keq me kurë 100  
të kallonja gjë ndë shpi  
se m' e vjonje me amahji?

Ngë ishnje ti ahiena, pjake  
tradhizore, rremtare,  
dhejpër e ligë, çë stise laqe 105  
trufarishi, e s' pate fare  
nderë ndë faqe? Ngë ishnje ti?  
M' e rremton këtu nani?".

"Popo popo! Më shpëlqen  
se kushqia të bëri dëm! 110  
U t' e thom nani me pen  
se të ka zënë ndonjë nëmë!  
Dolle trushi, u llave, o bijë!  
Qelle lipin ndë atë fëmilë".

Shtij nga çera farmëkë e zjarr 115  
Mathallena e rrij t' i hjidhej  
se t' i bëj të mirë një barrë  
me të rrahura, moj mblidhej  
më e më gjind tek ajo udhë 120  
e je murga ra në kudhë.

Ndër të tjerit që rranguon  
ish i shoqi, i ati e jëma.  
Kur shërbesin mirë ndëguon,  
me mallkime, fjalë e nëma 125  
bënë atje si një markat  
murmurishi i gjerë e i gjatë.

Kush thërritij nga një vend,  
kush nga jetri kanosi  
bëj të rënda, e kush kutjend  
qeshij e po thoj: "Një bri 130  
merr nani! Të qethi mir  
lesht e të qëroi me hir!"

Mathallena ra zali  
e qëndroi sikur e dekur.  
Marr, e qëllëtin ndë shpi,  
moj gjithon'ja, si një hekur  
ngurtullore, thoj: "Ndo kini  
martëri, të zotrat jini

135

të më thoni gjithë këto,  
se në mos ju bënj ngales  
se më kallun'jarti ajo  
e martuame me ftes!".  
Qetëtin gjith e ajo kaluor  
mir u gjënd e petkun muor.

140

## 26. Kopilja

Natallina qe je mir  
prë sa mbeti ndë shtëpi  
bashkë me të ëmën, cila nxir  
prë ndë gjithë gjithoni  
ca novele, e thoj se po  
ngë ish mbi dhe një'tër si ajo.

5

Ish e bukur si një lule,  
shpejte ish si dallanishe,  
më vëlej se një cakule  
çë është e pjot me xhoja ndrishe,  
e kudo të vënej duor  
bëj shërbise prë me u ruor.

10

Pastërtore e nikoqire,  
shpin të mbaj si një lartar;  
ish ashtu je fanëmire,  
se nga bota të bëj ar.  
U martua e gjith ata  
bardhë karizma bëtëtin ç!

15

Dhja si pasëri kur bëj  
gjith këndimet e zogjëvet,  
cili kur deshi të bëj  
rrushinjollin murgu u gjet  
i çotëjasur e qëndruor  
vetëmith e i harruor.

20

Vetë dij të haj e të pij  
e të fjëj për nat e dit,  
ngroht edhe ndë zjarr të rrij  
çë nga një tek jetri vit.  
S' dij të qepij e të tirij  
e, ndë arnoj, më shpejt shqirij.

25

30

Bijt i ngjeshij si një dru  
ngjeshnjin vashazit ca herë  
se të bredhin, e si një hu  
dreq i mbaj ndë prëhër i gjerë;  
prë të laj finjën dërgoi  
semre e maj vate te kroi. 35

Shpejt i shoqi sill me qerre,  
nxir ajo me prëhërua,  
nisi shpia prë ndë zbjerre  
e fëmija u vobëktua. 40  
Diq e bijçi një lloje  
la pa fare gjë mbi dhe.

Hapni sit, o burra e trima  
çë me gra duoni të lidhi,  
se jo semre shkepëtima 45  
qellën shiun, e, kudo mblidhi,  
gjëni vend të mirë pushoni  
e për ngjaja gjarpëra çoni.

## 27. Kënkëtoresha e nusevet

Ndë gjith nuset Kërecja vej  
semre e para të këndoj.  
Mbero strofat i lirej  
dreq si kriet asaj i thoj:  
dij ca kënka copa copa 5  
e muitij si bën lopa.

Pas asaj vejin të tjera  
tuke thënur një e një'tër  
kënëk, e pritij të arrëj hera  
të diftonej gjë të vjetër 10  
nd' ato udha tue shkuor  
nusezën të pabesuar.

Pas besuomet një'tër ënda  
pra ndë zëmërat i hij  
e kërkujn të ishin mbrënda 15  
nd' ato vende, ku të i vij  
mbarë të rrëmbejin gjë,  
kandonjë sa mundij më.

Kanë të gjera ndën karçelet  
e të thella, e duon të i mbjonjin  
me të dhëna, e më i çelet 20  
malli se të marrin e vjonjin.  
Posa shohin se ndonjë  
merr më shum, e thon atë

pa zakon të ghavënar, 25  
e pra bënin stesu ato  
posa bën tjerat më parë.  
Thonë dhe se kujdo  
së qe dhënë si mir i ngitij  
të shërbehej e je pritij. 30

Dalën e venë tuke u vanduor  
kush më shum dhurim rrëmbeu  
e karçelen ka të mbjuor  
më të ndëndët e kuj dheu  
vate rrotull se u de 35  
aq çë piu e i duket hje.

Thanë se Krecja i porsitij  
se të bëjin aq turpri  
pa u nguqur, prana i rritij  
posi deshi, gjithnjëri 40  
dhja si kish zakon, e vate  
keq adeti mbë të gjate.

Shkoi ka prindët ndë të bij  
i pahjeshmë i bruti adet  
sa nani ndë një fëmijë 45  
bën më spizë një nuse vet  
se ngë bënjin dhjet çë han  
fort, e verë më pin se kanë.

## 28. Ungjëlit e nipërat

Mirbëmi qe një burr  
çë shërbeu me trimëri:  
nga një kalidhe si një furrë  
diti e stisi një shtëpi.  
Eci dhenë, u rrit e më 5  
ghadhnjeu semre gjagjë.

Marr zakon e marr adet  
të shërbej, mëngu një dit  
mun të shkoj ashtu të shkret  
si nganjë te jetri vit: 10  
dhjavasij, shkruoj e bëj  
një shërbes kur nj'etër lëj.

Nga të vëllezrit rroi më shum  
vet ai ndë gjell dica,  
sepse vixet si një lum 15  
shtun ndë varr sa qenë ata,  
e të bijët çë qëndruon  
ka të prindët ng' u llarghuon.

Pijin, hajin e të gjata  
kishin thonjtë e gjuhën edhe, 20  
pak rrëmojnë ndë të thata  
dhera e mblihdëjin pak atje:  
nga i ungjëli prtëndojin  
male e dete e nëng e dojin

fare mir, megjithëse i veshi 25  
më e më herë e i gjëlliti  
ndë një vit i rëndë, ku xheshi  
uri njerzit e i shtiti  
ndë të thellë vobëkti  
e i la pa petka e shpi. 30

Nd' atë vit mos kishin pasur  
të ungjëlin të lipisjar,  
mbë këtë herë u kin mulhasur  
e të bërë nevojtat:  
Mirëbëmi hapi duor 35  
e ndë gjellë u pan qëndruor.

Më i jipij e më kërkujn,  
pa u buftuor të ngopur maj,  
prë sa mundëjin i kallojin  
e je qellëjin dhun, andaj 40  
rrisullviti të kërkuj  
një çë e duoj e ng' e kalloj.

Ki shërbes një shkundullim  
prë të nipërat e të tjerë  
qe, e bëtëtin një gjëmim 45  
gjatullore keq të gjerë,  
moj tue vatur moti pra  
bën e ruojtin drej dica.

Panë se Mirëbëmi kish  
mbë vërtet një vix, moj pra 50  
nga jetër anë i veshur ish  
me virtuta e prë nd' ata  
rishkëlqejn mirëria,  
fjaja e ëmbëj e lipësia.

Së dij të thoj një fjalë të rreme, 55  
së dij të bëj një dëm njeriu,  
ndë të shitur e të bjeme  
së gënjeu, more i ziu:  
dha për grurë tridhjet karri  
se të mbjidh njëzetedi. 60

Moj të nipërat nëng pushuon  
të thërritëjin e të thojn  
kundër atij e së ndiguon

se më keq e ashpërojin  
tuke bënë ashtu; edhe  
than se do t' e vrisëjin. She 65

çë janë nipërat e gjëritë!  
Ndëçë jep e bën të han  
si te djathi bënëjn mit  
e të gjëllinjin me sa kanë 70  
vixë e ti shtrëngohe e grikën  
mëngu lanë me uj, se të ikën,

prë trëmbim se ata të së mahen  
tuke ngrënë e tuke pirë,  
e të pastrohen e të përlahen 75  
se të duken më të mirë  
ndë krah tëndë, o trim o pjak  
çë të jesh, përqen ndopak.

Moj ndo ti prë vetëhenë  
mirë penxon e, pa pushim,  
tue dërsir semre shërben 80  
të mun kesh një trashigim  
kur të lipset, lig të thon,  
sepse nipërat nëng penxon.

Ata nipëra çë të shajtin 85  
kur i dhe e të kalluon  
e të dhënurit ng' e mbajtin  
prë righall, pse penxuon  
se i ngitij e nga ti  
duon sa bijvet së bën njeri, 90

e ng' e bënëjn stesu ata,  
se ka ditë prë një gjërpërë  
zëhen e përshahen. Mba  
çë të bëjin ndo ndë llërë  
kin të qellëjin ndonjë mbëshuome 95  
prej të tjerëvet trashiguome!

Vëreni ani si janë pa tru  
këta njerëz çë prëtëndonjin  
të kumbisen si ndë hu  
mbi të tjerë e, kur arrvonjin 100  
se të kenë ngarkuome urdhn,  
hun e pjasnjin ndë kamin.

Duon e shanjnin e kanosënjnin,  
ndë gjith vende murmurisënjnin,  
duon e dhja si borë të losënjnin,  
duon e ndë së i jep të grisënjnin. 105  
Pra ndo mbjake bën e des  
i pështruor mëngu me thes.

Ni kush qe ai njeri  
cili dha për vjet e vjet 110  
qindinar, e farmëki  
mbjodhi për rrihall, e qet  
mbeti, e prana, i murgu, kur  
hapi sit, u gjënd likurë

keq e thajtur e je grisur? 115  
E nani kush bes e ka  
e je ndien pa u cjudhisur  
këtë bëme? nëng u pa  
se grulishte prë ndë dhe?  
Mori ani shihet ndër ne! 120

Mirëbëmi dha e mbjodhi  
prë të dhënurat mallkuome,  
moj të likt nëng e lodhi  
e i përgjegji me të bekuome,  
kanosit ngë i ndikuron 125  
e ka bes mbë t'Ënë Zon.

## 29. Jatroi jatriser

Mbaj ca bare, kripë e gur  
ndë ca qejqe e ca fjalle  
zoti Maz, me madhe kur,  
e shëroj sëmunda e malle,  
thoj ai, me ato jatri 5  
çë kurraj shëruon njeri.

Semre vej prë ndë katund,  
dil ka një e hij ndë njetër  
shpi, si burrë të madhi kund,  
ndë urtëri i thellë e i vjetër. 10  
Shkruoj kartucaz prë rrixeta  
më se lule shkon bëleta.

Për kininë mbanej ca miell,  
të përzier me diu se çë,  
e sa ethe ishin ndën diell 15  
i shëroj e nxir me atë,  
moj përpara më i qëlloj  
me ca shtog e bar alloi.

Me jodhurin pra të bëj  
kurat më të gjata e rënda 20  
e kudo qindavra nxëj  
i shërbej përjashta e mbrënda,  
prë lakosat e lavomat  
kish di lote ka të njomat.

Me xhufit një simpati 25  
të djallosurë më kish,  
prë dhëmbimet barku i rrij  
t' i shëroj, rëmjedhi ng' ish  
tet o dhjet xhufitata  
e qëronej mir zorrata. 30

O furtuna o Perëndia  
çë më i ndihu, mir i vate,  
kudo vuri duor, jatria.  
Ashtu ngrëjti një ndonate  
aq të gjerë sa dica 35  
than se ngjallij me ata.

Katandin mbero kurraj  
ngë e harroj e ndë nderes  
mirrij qindën e mijën, andaj  
u bugat e kish turren 40  
ndë gjith motet. Tërë t' arnuor  
kish të veshurën e shtruor

me të lier, dërsinj e val  
aq sa të jipij mirudhir,  
kur çë rrij njeriu ndë tal. 45  
Fjëj mbero si fjë një lir,  
prë dhjetë or nga dita, e rroi  
aq sa njerëzit i harroi.

Së desh të martohej e spovisi  
pa të bëj mëngu dhjatë. 50  
Nje gjërit si miza lisi  
u rrjodhtin e prë shtat  
bëjin, kuj të i ngitij më  
nga të lënurat gjagjë.

Po sa monu e vun ndë varr 55  
mir të xheshur si një gur  
lumi, dhja si qen ndë xharrë  
me undir o ndë një lëkurë  
me ca mish, u zun e bënë  
një jushtri çë së ka të thënë. 60

Zun të hajin e të pijin  
mbi ato petka të ghadhnjera  
pa shërbier e të dëthijin  
xhuta grofçi e shumë të tjera  
ghuste, njera çë qëndruon 65  
pishkalaq e u turpëruon.

Disjin urit e njeri  
nëng i ndëj të hajin gjë,  
i ngudhirjin pa lipsi



e i shajin keq e më  
aq sa diqtin të dhisprarmë,  
ngrënur morrashi e dhanarmë. 70

Njerëzit thojn: "Pa shurbier  
së mund të hahet me sapur  
buka, e gruoja çë së tier  
mëngu veshet. Sa pa kur  
neve arrën, ashtu na vete  
e qëndronjëmi si të shkrete". 75

### 30. Vobëktari i mir

Nga një katund ndë nj'etër vate  
të gjëllij një burr i mir.  
Pati gjellën shumë të gjate  
e shërbeu sembre me hir.  
Me këdo vej e lëj kutjend  
e je lipëjin kudovend. 5

Posa rroj kurraj u pa  
i mëritur me njeri,  
ng' u përzie me burra o gra  
o me tjetra kondra u nxi  
çë turpëronjin, e me hje  
sembre qeshij pjot hare. 10

Ndë sëmunda nëng rëkoj,  
llastimisej e nxirrepsej  
kundër qiellit, o mallkoj.  
I pëlqej e shum harepsej  
me gjitonët, kur ndë mirë  
trashigojin të dulirë. 15

Pak o fare pinej verë,  
haj sa duhej të gjëllij. 20  
Gjë njeriu së ngau një herë,  
kurtën andaj nëng e dij  
ndose ish, e pak fjalë  
thoj e të ëmbla si mjalë.

Jip vëli të dreqa shumë  
kuj ja lipij e vërtenë 25  
sembre thoj, mëngu ndë gjumë  
ëndërrij të bëj dëm o penë  
ndonjeriu; ndo së shërbej,  
çë ndë menat te qisha vej. 30

E mënoj njera çë djelli  
mirrij udhë nga perëndima.  
Kjo gjellë ashtu e qelli

prë ndë vapa e prë ndë brima,  
ndë të rëndën pjakëri 35  
.....si.

Bërë i verbër, më së mundij  
të shërbej e kish të gjëllij  
me limozën, moj së tundij  
se me penë kurmin e tij. 40  
Vej tue lipur nd' ato shpi  
e ja jipëjin me duani.

Sa kërkoi, ai mbero  
më se lipsej prë një dit  
nëng i lipij, e kjo 45  
bëme u xu e nganjë prit  
herën e tij e nëng mangoj  
se të i jipij sa kërktoj.

Ndo me nxërr e me diri  
e përzëjin ndonjë herë 50  
(e ng' e bëj se ghrell njeri)  
së hejmohej pjaku i mjerë,  
moj me gaz e pa rëkuor  
gjetkë venej tue bekuor.

Ndonse piejin se çë kish,  
nung e thoi kurraj, e vet 55  
i përgjegjej se kur ish  
trim shëndosh e i ri ndë jetë  
thomse bëri ndonjë fëtesë  
e nani je qaj e besë 60

kish të madhe se Perëndia  
ja ndëlej e prësandaj  
i dërgonej metania  
posi lule çë kurraj  
.....sa mbëshon 65  
një mbëkat kuj e kujton.

Kur ndë diell e kur ndë hje,  
porsi lipsej e hjesohej,  
djelëmit i vëjin re  
e nganjë i afrohej: 70  
e tëfalëjin e për nënë  
gjith i ujçin tuke thënë:

"Se ti, lal megallos,  
nëng na thua ndonjë përrallë,  
ndonjë stori o ndonjë këllos 75  
çë pendiksën, çë bën valle  
me të sajat polloqidhe  
çë kanë tarrin në cimbidhe?" .

Plaku qeshij ëmbëlsisht  
e i thoj: "Arrut nani  
se të bëni hajdhisht  
ca rrëmurë e bredhmje ati?  
Ndose duoni të ju thom  
gjë, kin rrini qet e njom".

80

"Dhja si valt ndë ranxhele,  
si ndë zëmër rri spërënxa  
e si hit rri ndë koçele  
rrimi na, ndose rrëmënxa  
ti na thua nga ato çë di,  
se na bëjin triëmbëlsi".

85

90

"Dini ju se çë pësoi  
një djali ndë një mot  
pak i lart, se së vështroi  
mirë të jëmën?". "Jore, zot!".  
".....ku ai  
ju e rrëfienj këtu nani.

95

Jëma i thoj: "Mos ec me Nxhikun,  
se të liga të porsin;  
dardhën, kumbullën e fikun  
mos ja ngit njeriu. Ndë hin  
ndë një kopsht se të shkoç  
pemët mëngu ke t' i ruoç.

100

Me Kolluçin çë pi verë  
mosnjë mot ti u përziej;  
se të veç me të di herë  
ndë katoqe, mos më piej  
çë mund vinj të keqi tij  
më se nëng i arruri atij.

105

Me këto djejm çë mallkonjin  
e së dinë të thonë një fjalë  
dreqësisht e mos turpëronjin  
posa shohën, si, me val  
e përzier, me pjëh e hi,  
zbukurohet një stoli,

110

ti, biri im, mos u bashko,  
se këta janë si pësora  
cila ngjitet, dash o jo,  
kur më e të tiren ngrohet dora.  
Të mëdhenjve më se ti  
mos përgjegj me nxirr, e di".

115

120

Thoj këta e aq të tjera  
fjalë më të mira nojtesha  
jëmë të birit, ndë gjith hera

Moj ai, si gjegjet mesha .....rrij vet me tru ndë bëgatëri.	125
Gjegjij e ng' i vënej re, more bëri shtrëmbërisht sa i porsiti ajo me hje shumë të mir e dashurisht. Moj pëstana ç' i pësoi, kur të jëmën së ndikuroi?".	130
Thanë ata: "Atij ganjun?". Ndjeku plaku: "Rrukullisi, pa u qëndruor kurraj gjikun! Ka një vix ndë nj'etër udhisi e nga mali vate ra ndë një gropë çë sjetë së ka.	135
Keq u nxi e lig u bë: zëhej, dehej e mallkoj, haj e pij, e ndo së kish gjë, tjerëve mirrij e kalloj; mbë serpos u bë banit e dhuroj Pushtjer një vit.	140
Vritij njerëzit e i xheshij sido të ishin, të bëgetë o të nëmur; vrit e qeshij, e harepsej se ai vetë gjith katundi bën e dridhej e njeri së ghuxoj të i hjidhej".	145
"Moj ç' i bëtëtin mbë serpos?" thojn djejmët të hejmuor. "Kado bëme ka një sos. .....këmbë e duor .....e zunë e ndë filaqi e vunë.	155
Njohtin lexhën e njinje e dërguon të disij vjerrë. Mbjatu e vuortin e atje lanë se të ish ka zogjt i shqerrë. Gjakun qentë i lipitëtin, prana eshtrat i përpitëtin".	160
"Bjerrafati!" thirrtin gjith të tromaksur djejmët, "qelli dëmin dhja ndë vith çë kur leu e hejmit. Ndë rrëmënxat çë na the më kjo na bëri tre!".	165

"Ju porsiftit e ju bëtë,  
si ju duon prindit e tëjë,  
mir zakonin, e ju lëtë  
prë lipsi fanmiri tëj  
mos të bini ku ra ki,  
çë rrëfieta, fatizi.

31. Karroqari

Ish një prift i holl e i gjatë  
ndë një katund e avarun,  
çë së lëj ndonjë menatë  
të thoj meshën ku gjikun  
e sa më mblidhij turres  
thoj se s' kish, e jipij bes.

Kish të vjetër një sutan  
.....të shqerrë  
.....mbënjane  
sikur t' ish ndë kuje vjerrë.  
Kish të arnuora ca këpucë  
e të trasha sa një vucë.

Ngë mënoj mbero ndë shpi  
vet një kred e vej e vij,  
tuke sjellur dhe e hi,  
si bëleta. Nëng pushtij  
mos të grisij vetëhenë,  
e haj buk vetëm si qen.

Kish një shtrat sa një paidhe,  
të pështruor me një pajacë  
gjith e arnuor, si një stafidhe  
zezullore, e gjer di brac,  
tri je gjatë, e ndën një thes  
çë vlej mosnjë shërbesë.

E për aq ati pushoj  
posi guri ndë putril  
të një ronxi. Ngë i qëlloj  
shumë mbero, se mbanej ndë il  
ca murriza shpojtare  
çë ng' e lëjin fare fare.

Kin kujtuome çë ndë tru  
sembre i vejnin, se njeri  
mund i vidhij, e ndë gju,  
çë prëhapej prë ndë shpi,  
mbaj të lidhurëz një tërkuzë  
e ca fosfoj prë ndë buzë.

E bërë nëgoxë pa stjende  
.....të kish  
.....gjith vende.  
Me këdo gjënde, kudo ish, 40  
fjit nga ato e sembre thoj  
se të mira ning i çoi

posi lusij; e ndë qënqe  
ng' i rrëndojin e ndë leshe  
si të tjerëvet. Ndonjë skamënqe 45  
vet i bëjin, e ndë deshe  
s' kish furtunë. Pra ndë djath  
bënej aq sa e haj me bath.

Thoj ai. Po shtrëmbërisht  
vej shërbesi, e një'tër çerë 50  
kish, se ai buftoi me bisht  
burrin çë ka vithen e gjerë.  
Vate ndë qishë një dit t' e thoj  
meshën e delezit penxoi.

Sakristani kur e pa 55  
e tēfali. Pa mēri  
ng' i pērgjegji e i tha: "Ç'ka  
imi dash çë keq mē rri?".  
"Thomse ka ethen të verdhe  
e ndë krie të boçka herdhe" 60

i pērgjegji sakristani.  
Priifti nëng i vuri re  
mē se poçes vë ti[g]ani  
ndo të zienjën bashk le-le.  
Vate u vesh e ndë lartar 65  
rrij si thoj meshën e parë.

Një thërrimes mbarvalisej  
.....thoj  
.....e nisej  
e pometa prirë të e thoj. 70  
Moj së mudi me atë penë  
të mblidh trutë mbë vetëhenë.

Ëndërri thomse të kish vatur  
ndë një markat të shitij gjë  
e tue shitur e tue ngjatur 75  
shumë kuntratin më e më,  
më u harrua çë bëj, ku ish,  
ndo pushtjer, ndë shpi, ndë qish.

Për të marrurin adet  
meshën thoj çë kish ndë mend; 80  
kur u pruar të thonej vet

parkalesën ndë këtë vend  
"O vëllezër" - i tha ai -  
"imi djath ka di karri".

"Ndo kush të e paguon ti gjën" 85  
sakristani ju përgjegj  
"një nigox trimirë ti bën!".  
Gjindja çë ish meshën të gjegj  
nje lëshuonë një gaz i gjatë  
e më bën një rrëmuratë. 90

Prifti u adunar e nje  
me tri fjalë meshën mbaroi.  
Çë -n- ahierna më së qe  
karroqar, pse ndigoi  
se ndë tjerët ki vix më nxinë, 95  
djeg e grisën si kaminë.

Ndose arrurë ka një herë  
një mirakull posi ki,  
.....gjer  
.....  
moj pse vixet ghuerçonjinë,  
zotruan e zotëronjinë. 100

### 32. Vidhjujza

Qe një grua një herë e gjallë  
cila hëngri e piu si ani  
hanë e pinë e ndienjin mall  
gjith sa janë mbi dhe; moj ki  
ngë është shërbes vërteta i ri  
cili të ju bënj cjudhi. 5

Moj cjudhi pa ëh e jo  
mund të ndieni kur çë xëni  
se kush qe, çë bëri ajo:  
hapni sitë andaj e vëni  
re në gjasmën çë ju bënj  
ndo të e marr si qe t' arrënj. 10

Kriet e kish si kungulloth,  
ballt i zi e vetullat  
me ca qime si qemboth,  
të golasma tëmbëlat, 15  
veshtë e gjata e mallëzuome,  
cinërat mbë një të shtuome.

Kurmin kish të likshtullor,  
misht i trashë e pak të zi,  
kish të gjataz ato llor 20

e si maçja ruon një mi,  
ruoj kur frinij e përdridhij  
qafën e gjatë e faqen mblidhij.

.....zënë

25

.....  
dhja si dhia vej tuke bënë,  
ndo të ecij e të flit,  
lia çë pati gropa gropa  
çerën i bëri e copa copa.

30

Me këdo piqej vet një her

[.....]

\*Un'edizione delle *Satire* è stata curate da Carmelo Candreva e Gjovalin Shkurtaj; F. A. Santori, *Satira*, Dituria, Tirana 1998.  
Il titolo santoriano va letto *Sâtirat*, secondo la pronuncia italiana.

6 luglio 2013